

CALEA MĂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Figuri luminoase ale mărturisirii credinței ortodoxe în vremurile de persecuție din secolul trecut: preotul Demian Tudor

1. Contextul vieții și activității preoțești a părintelui Demian Tudor.

Părintele Tudor face parte din acea generație de slujitori ai Bisericii, care s-au născut, s-au format spiritual, cultural, duhovnicește și în duhul Bisericii în prima jumătate a secolului trecut, afirmându-se ca oameni și slujitori ai lui Dumnezeu și în prima parte a celei de a doua jumătăți a aceluși secol. În contextul aceluși timp, s-au ridicat o pleiadă de teologi și preoți, care au slujit cu vrednicie și cu multă dăruire teologia, Biserica și lumea în care au trăit. Atunci au apărut acei luceferi ai teologiei ortodoxe române: Nichifor Crainic, Ioan Mihălcescu, Dumitru Stăniloae, Nicoale Popovici, Ilarion V. Felea, Dumitru Belu, Nicolae Mladim și mulți alții.

Acele timpuri au avut unele particularități, care au influențat formarea teologică și bisericească a acelor teologi și slujitori ai altarului, particularități care trebuie identificate, recunoscute și înțelese în semnificațiile lor multiple pentru acele generații.

În primul rând, nu trebuie uitat faptul, că ei s-au format în perioada interbelică, cu euforiile generate de actul marii Uniri, care a responsabilizat în chip deosebit tineretul de atunci, pentru a se înflăcăra și a lupta pentru afirmarea marilor valori ale poporului român, între care, desigur, la loc de frunte s-au aflat valorile Ortodoxiei, care trebuiau să plămădească prin harurile sale sufletul acestui popor. Toate descătușările din chingile unui trecut apăsător, dinamica asumării unor idealuri și preocupările pentru afirmarea valorilor perene au cuprinsul în șuvoiul lor generații întregi de tineri, din care au făcut parte și cei menționați mai sus.

În al doilea rând, acea perioadă s-a caracterizat prin încercări ale diferitelor grupări religioase creștine, de a veni cu o ofertă religioasă nouă, adresată românilor, și care, în parte, au și reușit să convingă prin zelul lor misionar deosebit, pe unii dintre români. Cei care au fost cei dintâi ademiniți să adere la aceste noi forme de Creștinism au fost românii din

vestul României. Nu este de mirare, că slujitorii Bisericii, teologii și misionarii ortodocși s-au simțit îndemnați să răspundă acelor noi provocări, cu un alt tip de misiune, pe care ei au imaginat-o, ca răspuns la aceste noi strategii de dislocare a unei părți a credincioșilor ortodocși din trupul Bisericii. Astfel, au apărut episcopi, profesori de teologie și preoți, care s-au integrat deplin în acest nou avânt misionar, pentru a răspunde, pe de o parte, la contestările adresate învățăturii de credință a Bisericii, pe de altă parte, pentru a veni cu un nou tip de abordare a vieții Bisericii, a mărturisirii credinței și de înțelegere a rolului credincioșilor în viața eclezială.

În al treilea rând, nu trebuie uitat faptul, că îndeosebi, în deceniul al patrulea al veacului trecut s-au făcut simțiți ca amenințatori norii negri ai unei ideologii atee, totalitare – comunismul - ale cărei vibrații dinspre Răsărit se resimțeau deja și în spațiul românesc. Având o sensibilitate a discernerii duhurilor și presimțind ce va însemna aceasta și pentru români, în cazul în care se va abate această ideologie și asupra românilor, aceste personalități teologice și bisericești au încercat să prevină prin

Continuare în pagina 2

Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Iubiți pe Dumnezeu și pe aproapele! Duminica a XXV-a după Rusalii

„În vremea aceea a venit la Iisus un învățător de lege, ispitindu-l și zicând: Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci? Dar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citești? Iar el, răspunzând, a zis: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși. Atunci Iisus i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei fi viu. Dar el, voind să se îndreptățească pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu? Iar Iisus, răspunzând, a zis: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat lăsându-l aproape mort. Din întâmplare un preot cobora pe calea aceea și, văzându-l, a trecut pe alături. De asemenea și un levit, ajungând în acel loc, venind și văzând, a trecut pe alături. Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el și, văzându-l, i s-a făcut milă și, apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând pe ele untdelemn și vin, și, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el. Iar a doua zi, scoțând doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grijă de el și, ce vei mai cheltui, eu, când mă voi întoarce, îți voi da. Deci care dintre aceștia trei îți se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari? Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Iar Iisus i-a zis: Mergi să faci și tu asemenea” (Luca 10, 25 – 37).

Iubiți credincioși și credincioase,

În Duminica a XXV-a după Pogorârea Duhului Sfânt, Sfânta noastră Biserică a rânduit ca să se citească în cadrul pericopei evanghelice Pilda Samarineanului milostiv. Această pildă debutează cu o întrebare adresată Mântuitorului Hristos de către un învățător de Lege: ce trebuie să facă pentru ca să moștenească viața veșnică? Aceeași întrebare i-a adresat-o și tânărul bogat din sfânta Evanghelie de la Luca cap. 18, 18, o întrebare mereu actuală și extrem de importantă pentru toți oamenii. Mântuitorul îi trimite pe amândoi la dumnezeieștile porunci. Dacă tânărului bogat Mântuitorul îi reamintește unele dintre porunci, învățătorului de Lege îi cere să spună ce e scris în Lege privitor la condițiile moștenirii vieții veșnice. Acesta a răspuns punând pe picior de egalitate iubirea de Dumnezeu cu iubirea semenilor: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși.” (Luca 10, 27)

Mântuitorul îl aprobă, spunându-i

să pună în practică acest lucru, dar, învățătorul de Lege, care voia să-l ispitească pe Mântuitorul, s-a făcut că nu înțelege cine este aproapele său, determinându-l pe Hristos să-i dea o lecție usturătoare de iubire a semenilor, indiferent de neam și credință, anume pilda Samarineanului milostiv.

Textul evanghelic ne înfățișează un iudeu care cobora de la Ierusalim la Ierihon, pe un drum cu o distanță de peste 30 de km. recunoscut ca un ținut bântuit de tâlhari. Pe la jumătatea acestui drum era o vale prăpăstioasă, înconjurată de un labirint de peșteri, locuri ideale pentru tâlhari. Tot acolo se găsesc ruinele unui han, loc numit astăzi El Ahmar, care, potrivit cercetătorilor biblici, este hanul amintit în această pildă. Se știe că în perioada cruciadelor, cavalerii templieri asigurau protecția călătorilor pe acest drum.

Călătorul „a căzut în mâinile” acelor tâlhari care l-au jefuit, „lăsându-l aproape mort”, dar nu acest lucru vrea să-l scoată în evidență Mântuitorul, ci atitudinea pe care au avut-o față de muribund cele trei personaje care au trecut pe acolo, preotul și levitul, de aceeași credință și de același neam cu

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

Simpozionul național interdisciplinar Adevăr, Cunoaștere, Credință
pagina 3, Nicolae M. Tang

Știri
pagina 4

Lubiți pe Dumnezeu și pe aproapele!

Urmare din pagina 1

călătorul, care nu au dovedit în mod practic iubire față de semenul lor, aceasta rămânând la nivel pur teoretic. În opoziție cu cei doi slujitori ai Templului apare Samarineanul, căruia, deși nu era de același neam și credință cu călătorul, „i s-a făcut milă de el”, oblojindu-i rănilor, „turnând pe ele untdelemn și vin”, ducându-l apoi la o casă de oaspeți, unde n-a pregetat să cheltuiască pentru însănătoșirea acestuia. Toate acestea, în pofida faptului că evreii îi urau și îi disprețuiau pe samarineni. De aceea, această pildă este o lecție adresată în primul rând celor care nu pot să-și iubească semenii.

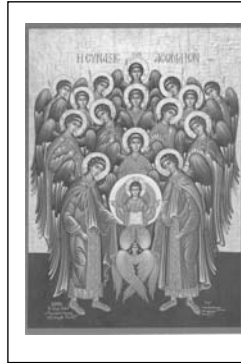
Sfinții Părinți ai Bisericii au încercat să dea o interpretare mistică a parabolei, Samarineanul milostiv fiind Mântuitorul Hristos. El este „Aproapele”

tuturor oamenilor și supremul model de urmat. În fața dragostei la care ne cheamă Evanghelia lui Hristos nu există vrăjmași, există doar frați. Vinul și untdelemnul simbolizează Sfintele Taine ale Bisericii iar hanul sau casa de oaspeți simbolizează Biserica lui Hristos. Cel căzut între tâlhari îl reprezintă pe om în general.

Cât de mulți oameni sunt astăzi „căzuți între tâlhari”, pe lângă care noi trecem cu nepăsare? Sunt desigur aceia care au nevoie de ajutor material, sărmanii lipsiți de hrană și de îmbrăcăminte, dar și cei care călătoresc pe drumurile acestei vieți fără Dumnezeu, răniți de tâlharii diavoli, care poartă rănilor adânci ale păcatelor și patimilor. Este atât de simplu să treci pe lângă cel „aproape mort”, să găsești scuză că se poate ridica și merge, sau să mo-

tivezi că el și-a făcut-o cu mâna lui. Lipsa iubirii noastre este moarte pentru semenul nostru, o moarte de care putem fi făcuți răspunzători noi înșine, pentru faptul că nu am fost „aproapele semenului nostru”.

Îndemnul: „Mergi și fă și tu asemenea”, cu care se încheie pilda de astăzi, l-a adresat Mântuitorul Hristos învățătorului de Lege, care cunoștea foarte bine ce era dator să facă, dar nu făcea. Aceste cuvinte reprezintă o poruncă a Mântuitorului pentru fiecare dintre noi. Trebuie să ne „facem aproapele” semenului nostru, pentru că de la aproapele ne vine și viața și moartea, precum spunea Sfântul Antonie cel Mare. Să alegem Viața, pentru ca să fim vii în veșnicie, împlinind încă de pe acest pământ porunca de a-L iubi pe Dumnezeu și pe aproapele nostru. Amin!

Mai marilor Voievozi ai Oștilor cerești, rugămu-vă pe voi noi, nevrednicii; cu rugăciunile voastre să ne acoperiți pe noi, cu acoperământul aripilor slavei voastre celei netrupești păzindu-ne pe noi, cei ce cădem cu deadinsul și strigăm: izbăviți-ne din nevoi, ca niște mai mari peste cetele puterilor celor de sus. (Troparul glas 4 la Sărbătoarea Soborului Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și a tuturor puterilor cerești)

Figuri luminoase ale mărturisirii credinței ortodoxe...

Urmare din pagina 1

scrisul lor, prin atitudinile concrete ale vieții de zi cu zi ale acestora, urmările nefaste pentru ca poporul român a ideologiei ateiste și totalitare, înarmându-se cu „toate armele duhului” pentru a putea rezista spiritual în fața acestei amenințări, atunci doar potențiale, iar, ulterior, dovedindu-se a fi chiar reale.

În acest context au trăit și s-a manifestat i întregă pleiadă de preoți, profesori de teologie și ierarhi, care au mărturisit, unii, chiar cu prețul vieții lor, valorile veșnice ale Evangheliei. Între aceștia, se află și vrednicul preot din Arad Demian Tudor.

2. Repere biografice.

Părintele Demian Tudor s-a născut în Arad la 9 aprilie 1912, fiul lui Arsa și Maria Tudor, într-o familie de buni credincioși. Tatăl său a fost crâșnic, cântăreț bisericesc și membru al corului bisericesc al parohiei Micălaca Veche din Arad. După absolvirea școlii primare în Arad-Micălaca Veche, a urmat cursurile liceului „Moise Nicoară” din Arad (1923-1930). După examenul de bacalaureat, a urmat cursurile Academiei Teologice din Arad (1930-1934), apoi la Facultatea de Teologie din București, unde și-a luat examenul de licență, cu calificativul „magna cum laude”. Între 1 octombrie 1937 și 1 octombrie 1938 a îndeplinit funcția de „prefect de studii” la Academia Teologică din Arad, iar în anul următor îndeplinește funcția de secretar al școlii și pe cea de profesor suplinitor la catedra de Patrologie și Patristică. După căsătoria cu Lucreția Popovici în 1939, episcopul Aradului de piosă memorie Dr. Andrei Magieru l-a hirotonit preot pe seama parohiei Arad-Șega I unde a slujit până în toamna anului 1942, când a fost transferat la parohia Arad-Centru (catedrala veche), unde slujește până în anul 1958, când a fost arestat din nou. Aici, îndeplinește și misiunea de conducător al Oficiului Parohial Arad-Centru între anii 1952-1958, timp în care este pictată catedrala veche a Aradului, de către renumitul pictor Anastasie Demian. În această perioadă slujește la parohia Arad-Centru alături de alți preoți vrednici: Dr. Ilarion V. Felea, Florea Codreanu, Petru Bogdan și Viorel Mihiu.

Suferințele preotului Demian Tudor încep în 1949, când este arestat prima dată, pentru ca în septembrie 1958 să fie arestat a doua oară. După eliberare este numit preot la parohia Pecica, unde păstorește între anii 1964-1975, iar apoi, este transferat la parohia Micălaca Veche, locul său natal, la care păstorește între anii 1975-1995.

În anul 1991, odată cu rechemarea la viață a școlii teologice arădene, părintele Demian Tudor este numit în postul de duhovnic, unde funcționează până în anul 1994, cu rezultate deosebite pentru formarea teologică, bisericească și duhovnicească a tinerilor teologi, aflați în procesul educativ în cadrul Facultății de Teologie din Arad.

A trecut la cele veșnice în după amiaza zilei de 14 iulie 2001, rămânând ca o figură luminoasă a preoției ortodoxe române din cea de-a doua jumătate a veacului trecut, în conștiințele tuturor celor care l-au cunoscut.

3. Mesajul de dincolo de lumea aceasta al părintelui Tudor adresat tuturor.

Văzând lucrarea mărturisitoare de excepție a părintelui Tudor nu putem să nu reținem câteva din mesajele pe care le transmite el astăzi:

În primul rând, remarcăm zelul pastoral misionar al părintelui Tudor, care îndeamnă la imitație de către slujitorii de astăzi ai Bisericii.

În al doilea rând, pilda vieții sale exprimă asumarea plenară a chemării preoțești, pe care a înțeles-o, a trăit-o și a încheiat-o aici pe pământ, în mod exemplar, conștient fiind că de modul asumării preoției ca vocație primită de la însuși Iisus Hristos, fiecare purtător al Preoției va da seama de modul cum a asumat-o în fața Judecării finale.

În al treilea rând, slujirea sa preoțească are darul de a inspira pe toți credincioșii, ca să-și asume și ei în vremurile noastre cu mai mult curaj și perseverență mărturisirea prin cuvânt și faptă a Celui Care este „Calea, Adevărul și Viața” (cf. Ioan 14, 6).

Simpozionul național interdisciplinar Adevăr, Cunoaștere, Credință la final

Ziua de 4 noiembrie 2017 a constituit încheierea sesiunilor de dezbateri ale Simpozionului național interdisciplinar *Adevăr, Cunoaștere, Credință – perspective științifice, filosofice și teologice*, a VI-a ediție, care s-a desfășurat la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. În cadrul oferit de gazde, prin Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară, s-au reunit anul acesta specialiști din arii diferite ale cercetării, afiliați centrelor universitare din: București, Iași, Cluj, Timișoara și Arad.

În prezența Înaltpreasfințitului Părinte dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, a coordonatorilor acestui proiect: Pr. Prof. dr. Cristinel Ioja, Conf. dr. Adrian Lemeni și a Diac. Lect. dr. Sorin Mihalache, participanții la Simpozion au formulat concluziile finale degajate în urma referatelor și a discuțiilor purtate.

Între elementele care evidențiază necesitatea dialogului dintre teologie, filosofie și știință în spațiul românesc actual, s-au evidențiat de către participanți următoarele: „descoperirile din domeniul fizicii, medicinei, dar și din alte domenii conexe și strânsa lor corelație cu datele regăsite în teologia și spirituali-

tatea ortodoxă; necesitatea dialogului dintre teologie, filosofie și știință întrucât evidențiază convergențe relevante pentru toți cei interesați să realizeze o cunoaștere integrativă; necesitatea abordărilor apologetice într-o lume globalizată și secularizată; existența unor locuri de convergență unde se întâlnesc gândirea patristică bazată pe Revelație, reflexia filosofică și descoperirile recente ale științelor; existența unor abordări științifice, sceptice, unilaterale, a unor teme unilaterale, prezente în mass-media și în spațiul academic, care își revendică apartenența la dialogul dintre teologie, filosofie și știință; o mai bună corelare a obiectivelor cercetării specifice fiecărui domeniu cu nevoile stringente ale omului și cu viața creștină”.

Totodată, aceștia și-au exprimat bucuria și mulțumirea pentru buna organizare a manifestării, ambientul academic

creat fiind unul propice pentru desfășurarea lucrărilor simpozionului.

În încheiere, ÎPS Arhiepiscop Timotei a mulțumit, mai întâi, Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru promovarea dialogului dintre Teologie, Filosofie și Știință, în partea de vest a țării și a apreciat contribuția participanților, precum și rolul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în organizarea acestui eveniment academic de anvergură și cu multiple reverberații nu doar pentru mediul teologic-bisericesc.

Programul manifestărilor s-a încheiat cu vizitarea unor obiective cultural-bisericești din Arhiepiscopia Aradului, pentru ziua de duminică 5 noiembrie fiind prevăzută participarea la slujba Sfintei Liturghii oficiată în Catedrala veche a municipiului Arad.

Pr. Filip ALBU

Simpozionul național interdisciplinar *Adevăr, Cunoaștere, Credință*

În perioada 1-5 noiembrie, la Facultatea de Teologie „Iarion V. Felea” din Arad, se desfășoară Simpozionul național interdisciplinar *Adevăr, Cunoaștere, Credință* – *perspective științifice, filosofice și teologice*, ajuns la a VI-a ediție și reunind anul acesta specialiști din cinci centre universitare București, Iași, Cluj, Timișoara și Arad.

Organizarea și desfășurarea acestui simpozion are loc cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei, cu sprijinul autorităților locale și județene, al conducerii Universității „Aurel Vlaicu” din Arad și cu implicarea Directorilor Centrelor de Cercetare din Universitatea București, Universitatea „Al. Ioan Cuza” din Iași și Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad.

Simpozionul a debutat joi, 2 noiembrie 2017, la ora 9, cu oficierea unui *Tedeum* în capela facultății, de către IPS Timotei Arhiepiscopul Aradului, alături de Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu, Decanul Facultății de Teologie din București și de Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad. La această slujbă au fost prezenți participanții la simpozion, cadrele și studenții Facultății de Teologie din Arad.

În continuare, în aula facultății, a avut loc deschiderea festivă a simpozionului prin citirea mesajului PF Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, de către Dl. Conf. Dr. Adrian Lemeni, Directorul Centrului de Dialog și Cercetare în Teologie, Filozofie și Știință al Universității din București. După citirea mesajului au urmat scurte alocuțiuni din partea D-nei Prof. Univ.

Dr. Ramona Lile, Rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, D-lui Jurist Dr. Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad, D-lui Ing. Dr. Gheorghe Falcă, Primarul Municipiului Arad, D-lui Conf. Dr. Adrian Lemeni, Diac. Lect. Dr. Sorin Mihalache și Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu.

În încheiere, ÎPS Timotei Arhiepiscopul Aradului a rostit un cuvânt în care a evidențiat importanța desfășurării unui astfel de dialog, organizat la Facultatea de Teologie din Arad, în ajunul centenarului Marii Uniri, în contextul în care Aradul a fost un punct de referință în structura țării. La fel, a amintit marile personalități arădene care au luptat pentru idealul național, cum ar fi Dimitrie Țichindeal și Moise Nicoară, precum și alte personalități care au avut legătură cu Aradul, precum Gheorghe Lazăr. De asemenea, a amintit că împlinirea a 10 ani de dialog interdisciplinar coincide cu împlinirea a 10 ani de patriarhat a PF Părinte Daniel care este inițiatorul acestui gen de dialog în mediul academic românesc.

Tot în cadrul sesiunii de deschidere a avut loc un moment festiv constând în conferirea

Diplomei de excelență și Placheta „Aurel Vlaicu”, de către Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, **Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**, pentru inițierea, implementarea și dezvoltarea dialogului dintre *Teologie-Filosofie-Știință în România*. Aceeași distincție a fost conferită și Dl. Conf. Dr. Adrian Lemeni, pentru implementarea și dezvoltarea dialogului dintre *Teologie-Filosofie-Știință în România*; Părintelui Diac. Lect. Dr. Sorin Mihalache, pentru implementarea și dezvoltarea dialogului dintre *Teologie-Filosofie-Știință în România*; Părintelui Prof. Dr. Ștefan Buchiu, pentru dezvoltarea *Teologiei Dogmatice Ortodoxe în România*.

Părintele Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad, în calitate de gazdă, a moderat deschiderea festivă a simpozionului. În cuvântul de bun venit adresat invitaților, oficialităților și participanților, Preacucernicia sa a precizat că „anul trecut, Facultatea de Teologie din Arad a aniversat 25 de ani de existență în Universitate, ea continuând Tradiția teologică din partea de vest a României

care își are începuturile într-un mod organizat în anul 1812 și 1822. Una dintre exigențele ființării unei Facultăți de Teologie în Universitate, pe lângă vocația eclezială este **interdisciplinaritatea**. De aceea, Dialogul dintre Știință, Filosofie și Teologie pe care-l găzduim în aceste zile reprezintă, pe de o parte, o provocare pe care ne-am asumat-o cu responsabilitate, iar pe de altă parte, o onoare și un exercițiu formidabil de deschidere dialogică spre alte domenii ale cunoașterii”.

După o scurtă pauză au urmate cele două sesiuni în plen. Prima sesiune a fost moderată de către Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad. În această sesiune au conferențiat: Prof. Dr. Mircea Dumitru (Membru corespondent al Academiei Române și Rectorul Universității din București) cu tema: *Argumentul ontologic goedelian* și Conf. Dr. Adrian Lemeni (Directorul Centrului de Dialog și Cercetare în Teologie, Filozofie și Știință al Universității din București) cu tema: *Adevăr și demonstrație. De la formularea teoremelor de incompletitudine ale lui Godel la cunoașterea prin credință ca vedere mai*

presus de orice înțelegere.

Sesiunea a doua a fost moderată de către Prof. Dr. Mircea Dumitru și a avut ca referenți pe Cercetător gr. I Dr. Ștefan Cârstea (Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” din București) cu tema: *Pot fi „deduse” principiile fizicii clasice din cele 10 porunci?* și Diac. Lect. Dr. Sorin Mihalache (Directorul Centrului de Cercetare Interdisciplinară în Religie, Filozofie și Știință al Universității „Al. I. Cuza” din Iași) cu tema: *Scara ireductibilităților. De la cosmologie la neuroștiințe. Despre câteva dificultăți în abordările științifice ale lumii fizice și relevanța lor în problema cunoașterii și a adevărului. O perspectivă a teologiei creștine.*

Coordonatele pe care se desfășoară acest dialog interdisciplinar sunt: a) deschiderea și conlucrarea prin dialog și proiecte concrete între reprezentanții mai multor domenii ale cunoașterii; b) cultivarea unei conștiințe a dialogului prin depășirea pozițiilor ideologice și auto-suficiente care au marcat semnificativ istoria modernă a umanității; c) angajarea dimensiunii mărturisitoare a teologiei ortodoxe și a metodei paradoxale în cunoaștere, fundamentată pe ethosul și Tradiția dogmatică și experimentală a Bisericii; d) construcția unui cadru viabil de conlucrare între Biserică și Universități pe teme actuale care privesc omul și cosmosul; e) iradierea concluziilor dialogului în mediul academic și societatea actuală în vederea unei cunoașteri integrale.

Nicolae M. TANG

ȘTIRI

Părintele Ioan Jidoi, Protopopul Lipovei, a fost înmormântat

Duminică, 5 noiembrie 2017, biserica cu hramul „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” din Radna a fost neîncăpătoare pentru mulțimea de preoți și credincioși, oficialitățile centrale, județene și locale care au venit să înalțe rugăciuni pentru odihna sufletului celui ce a fost, până la trecerea sa la cele veșnice, în seara de 2 spre 3 noiembrie, paroh la Radna și protopop al Lipovei, vrednicul și mult iubitul părinte Ioan-Terentie Jidoi. În această zi de duminică, un sobor de preoți din cadrul Protopopiatului Lipova, sub protia părintelui Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și delegatul Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica parohială din Radna.

După aceasta, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, dimpreună cu Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, înconjurați de un sobor de aproximativ 100 de preoți și diaconi din întreaga Eparhie a Aradului și din alte eparhii, au oficiat Slujba de Înmormântare a părintelui protopop Ioan Jidoi, în biserica parohială din Radna, unde vrednicul părinte a fost paroh peste 23 de ani. La slujba de înmormântare au participat și oficialitățile centrale și locale, primarii localităților vecine, reprezentanți ai altor culte istorice din Lipova, sute de credincioși, astfel încât biserica a devenit neîncăpătoare.

La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a rostit un cuvânt de învățătură în care a arătat contribuția părintelui protopop Ioan Jidoi la bunul mers al vieții bisericești din cuprinsul parohiilor în care a slujit, a protopopiatului precum și la viața eparhiei, transmitând, totodată mângâiere și speranță familiei îndoliate, preoților din Protopopiatul Lipova și credincioșilor din Parohia Radna

Preasfințitul Părinte Siluan, în cuvântul plin de emoție, transmis celor de față, a conturat personalitatea vrednicului și jertfelnicului slujitor al lui Hristos, a părintelui Ioan Jidoi, de pe vremea când a fost preot în Chelmac, satul natal al Preasfinției Sale. Ierarhul a menționat că și-ar fi dorit să slujească împreună cu părintele în biserica din Radna, unde de atâtea ori

l-a invitat, însă Bunul Dumnezeu a rânduit ca pentru prima dată să slujească aici la plecarea părintelui protopop Ioan spre veșnicie.

Părintele Teodor Faur, coleg de seminar și bun prieten al părintelui Ioan Jidoi și apropiat al familiei sale, a prezentat viața și activitatea părintelui protopop pe parcursul celor 62 de ani cât i-a rânduit Bunul Dumnezeu să trăiască pe pământ. Părintele Ioan-Terentie Jidoi s-a născut la data de 18 mai 1955 în Localitatea Slatina de Criș, com. Dezna din Județul Arad. Cursurile școlii primare și generale le-a urmat la Școala Generală din Orașul Sebiș. În anul 1972 s-a înscris la Seminarul Teologic Ortodox din Caransebeș, iar în 1977 a urmat cursurile Facultății de Teologie din Sibiu. În luna iulie a anului 1978 se căsătorește cu Maria, Dumnezeu binecuvântându-i cu două fete, Adoriana și Raluca. La 1 octombrie același an a fost hirotonit preot de către vrednicul de pomenire Episcop Visarion Aștileanu al Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, pe seama Parohiei Chelmac, Protopopiatul Lipova, unde a păstorit timp de 16 ani, până la 1 aprilie 1994, când este transferat la Parohia Radna, parohie în care și-a desfășurat activitatea de preot cu multă dăruire și devotament, până în ziua de azi când Arhierul cel Veșnic l-a chemat la o nouă slujire. Datorită multelor sale calități administrative și tactului pastoral, la 1 august 2014, este numit de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, protopop al Lipovei, îndeplinind cu multă râvnă și responsabilitate această ascultare până la trecerea sa la cele veșnice.

Trupul neînsuflit al părintelui Ioan Jidoi a fost apoi luat și purtat pe brațe de preoți în procesiunea de înconjurare a bisericii, după care, cortegiul funerar s-a deplasat spre Cimitirul Eternitatea din Municipiul Arad, acolo unde a fost depus trupul părintelui spre odihnă veșnică.

Slujire Arhierescă în Parohia Iermata

În Duminica a XXII-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului s-a aflat în mijlocul credincioșilor din Parohia Iermata, Protopopiatul Ineu. Chiriarul a fost întâmpinat de către părintele Adrian Zaha, protopopul Ineului și de către preotul paroh Gheorghe Mance, înconjurați de preoții din vecinătate, oficialitățile centrale și locale și toată suflarea satului.

Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a binecuvântat lucrările exterioare de renovare a sfintei biserici, după care, în biserica parohială cu hramul „Înălțarea Domnului”, a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă.

În cuvântul de învățătură, Chiriarul arădean a vorbit despre „Urmarea dreptății” (cf. citirilor scripturistice Gal. 6; Luca 16 și Cazaniei din Duminica a XXII-a după Rusalii) făcând referire în special la răspunsul dat de Patriarhul Avraam bogatului nemilos din parabolă, trezind conștiința celui care nu își ajută aproapele. Nu se face referire atât la bogăție și

sărăcie, cât la modul în care acestea se reflectă în viață. Astfel, săracul Lazăr dovedește virtutea răbdării fără șovăire, fapt pentru care este și numit spre deosebire de bogatul care nu dovedește conduita cuvenită pentru a fi remarcat. La cântarul dreptății se face mereu apel pentru echilibrul dorit în viață. Dreptatea e o virtute cardinală, călăuzind, adică, trăirea creștină prin dreapta cugetare în toate.

Dreptatea lui Dumnezeu este în veac așa cum arată și izvoarele Revelației divine. Citirile scripturistice ale zilei prilejuiesc și luarea aminte la datoria față de cei adormiți, potrivit tradiției moșilor de iarnă, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a oferit preacucernicului părinte paroh Gheorghe Mance, preot în această parohie din anul 1976, distincția de iconom stavrofor.

Răspunsurile liturgice au fost date de către un grup de studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad.

Instalarea de preot la Parohia Dieci

În duminica a XXII-a după Rusalii, cea a Bogatului nemilos și săracului Lazăr, în prezența părintelui Consilier bisericesc Silviu Faur cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevicu, a avut loc instalarea noului preot paroh al Parohiei Dieci, preotul protopop al Protopopiatului Sebiș, Alexandru Botea.

Cu acest prilej s-a săvârșit Sfânta Liturghie de către delegatul eparhial pr. Silviu Faur și un sobor de preoți din care a făcut parte părintele Florea Ioan fostul paroh, preotul Alexa Birău de la Parohia Chisindia, părintele protopop Botea Alexandru, în prezența autorităților locale și a unui număr însemnat de credincioși.

Cuvântul de învățătură, rostit de delegatul eparhial a combătut, din pericopa evanghelică, indiferența pe care a avut-o bogatul nemilos față de cel în nevoie, săracul Lazăr, și a îndemnat credincioșii prezenți în sfântul lăcaș la dragostea recomandată de Mântuitorul și la milostenia arătată față de cei în nevoie.

La finalul Sfintei Liturghii, la momentul instalării, s-au alăturat preotul Moț Dorel de la Parohia Gurahonț, preotul Bacoș Cristian de la Parohia Hălmagiu, preotul Herbei Valentin de la Parohia Buhani și preotul Vesa Ioan de la Parohia Iosășel, preoții pensionari Pui Traian și Popa Mihail, în prezența cărora părintele consilier Silviu Faur a înmănat Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheile bisericii părintelui protopop Alexandru Botea, noul preot paroh al Parohiei Dieci, nu înainte de a mulțumi fostului preot paroh Florea Ioan pentru cei 22 de ani de păstorie în parohie, arătând că odată cu ieșirea la pensie preoția rămâne și se poate manifesta atât aici cât și în alte parohii atunci când va fi invitat.

La rândul lui părintele Florea Ioan a mulțumit enoriașilor pentru toate câte au făcut împreună. Preotul Alexandru Botea a mulțumit bunului Dumnezeu pentru că a rânduit această zi, apoi Înaltpreasfințitului Arhiepiscop pentru încrederea acordată și a explicat în fața credincioșilor semnificația evenimentului instalării în parohie, atunci când a primit Sfânta Evanghelie, Sfânta cruce și cheile bisericii.

În încheiere a mulțumit tuturor credincioșilor, primarului și oficialităților locale, după care a urmat agapa frățescă.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 Sorin Gheorghe Săplăcan
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.